Ročník 1966

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 36 Vydána dne 8. listopadu 1966 Cena 80 hal.

OBSAH:

81. Zákon o periodickém tisku a o ostatních hromadných informačních prostředcích

82. Zákon o pojišťovnictví

83. Zákon o čtvrtém pětiletém plánu rozvoje národního hospodářství Československé socialistické republiky

84. Vyhláška Státní komise pro finance, ceny a mzdy, kterou se stanoví odchylky pro výpočet průměrného výdělku pro některé skupiny pracovníků

81

ZÁKON

ze dne 25. října 1966

o periodickém tisku a o ostatních hromadných informačních prostředcích

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST I

Základní ustanovení

§ 1

(1) V souladu s ústavně zaručenou svobodou projevu, slova a tisku využívají občané periodického tisku a ostatních hromadných informačních prostředků k tomu, aby jejich prostřednictvím získávali informace, veřejně vyjadřovali své názory ke všem otázkám života společnosti a státu a iniciativně uplatňovali své podněty i návrhy. Toto právo slouží všestrannému rozvoji a uplatnění jejich osobnosti a zároveň upevnění a rozvoji socialistické společnosti.

(2) Svoboda projevu, slova a tisku a společenské poslání periodického tisku a ostatních hromadných informačních prostředků jsou materiálně zaručeny tím, že se pracujícím a jejich organizacím dávají k dispozici vydavatelské a tiskové podniky, rozhlas, televize, film a jiné hromadné informační prostředky. Tyto prostředky jsou ve společenském vlastnictví a nemohou být předmětem soukromého podnikání.

§ 2

Posláním periodického tisku a ostatních hromadných informačních prostředků je:

poskytovat včasné, pravdivé, všestranné a co nejúplnější informace o událostech ze všech oblastí života v Československé socialistické republice i v zahraničí;

prosazovat zájmy socialistické společnosti a všestranně napomáhat k uskutečňování jejích cílů;

spolupůsobit při rozvíjení socialistického vědomí občanů v duchu zásad ústavy a idejí politiky Komunistické strany Československa jako vedoucí síly ve státě a společnosti;

tlumočit a spoluvytvářet socialistické veřejné mínění a zvyšovat jeho úlohu při rozvíjení socialistické demokracie v životě společnosti;

přispívat ke zvyšování politické a kulturní úrovně občanů a jejich odborných znalostí;

napomáhat tvůrčímu úsilí občanů a uplatňování jejich aktivní účasti na správě a řízení státu a na hospodářské a kulturní výstavbě země.

§ 3

(1) Periodický tisk jsou noviny, časopisy a jiné periodické tiskoviny, vydávané nejméně dvakrát ročně pod stejným názvem a v úpravě typické pro tento druh tisku. Za periodický tisk se však nepokládají sbírky zákonů, úřední věstníky a dále tiskoviny sloužící výlučně pro úřední, služební nebo provozní účely státních orgánů a organizací, vědeckých a kulturních institucí, hospodářských, společenských a jiných organizací.

(2) Hromadné informační prostředky jsou vedle periodického tisku agenturní zpravodajství, zpravodajské a ostatní publicistické části rozhlasového a televizního vysílání a zpravodajský film,

jakož i zvukové a obrazové záznamy používané k pravidelné informovanosti veřejnosti o událostech, jevech, faktech a názorech v Československé socialistické republice nebo v zahraničí.

(3) Informace jsou zprávy, údaje, fakta a názory uveřejňované v periodickém tisku a v ostatních hromadných informačních prostředcích ve všech formách publicistiky.

ČÁST II

Vydávání periodického tisku

§ 4

Periodický tisk mohou vydávat politické strany, dobrovolné společenské organizace, státní orgány, vědecké a kulturní instituce, hospodářské a jiné organizace k plnění svých společenských úkolů.

§ 5

(1) Oprávnění vydávat periodický tisk vzniká registrací.

(2) Registraci ústředního a krajského periodického tisku provádí ministerstvo školství a kultury, na Slovensku pověřenec Slovenské národní rady pro školství a kulturu. Registraci ostatního tisku provádějí krajské národní výbory.

§ 6

Přihláška k registraci periodického tisku musí být podána nejméně 8 týdnů před zamýšleným vydáváním a musí obsahovat:

a) název periodického tisku,
b) jeho politickoideový program, zaměření a zdůvodnění společenské potřebnosti,
c) název a sídlo vydavatele, nakladatelské organizace a tiskárny (rozmnožovatele),
d) místo vydávání, adresu redakce a administrace,
e) období, v nichž bude periodický tisk vycházet,
f) předpokládaný průměrný náklad, rozsah, formát a cenu,
g) osobní data šéfredaktora a doklady o jeho státním občanství a odborné způsobilosti,
h) údaje a doklady o tom, jak bude vydávání periodického tisku zabezpečeno po stránce materiálně technické, finanční a hospodářské.

§ 7

(1) S vydáváním periodického tisku může být započato až po registraci, kterou je nutno provést do 6 týdnů po podání přihlášky.

(2) Registraci nelze provést, není-li vydávání periodického tisku plánovitě zabezpečeno po stránce materiálně technické, finanční a hospodářské nebo nevyplývají-li z přihlášky ostatní záruky, že periodický tisk bude plnit své společenské poslání.

(3) Vydavatel je povinen oznamovat orgánu, který provedl registraci, každou změnu v údajích obsažených v přihlášce. Změna může být provedena až potom, když ji tento orgán zaregistroval.

§ 8

Registrace pozbude platnosti a oprávnění vydávat periodický tisk zanikne,

a) nebude-li vydávání periodického tisku zahájeno do jednoho roku po provedené registraci,
b) bude-li přerušeno vydávání novin na dobu delší jednoho měsíce, vydávání časopisu nebo jiné periodické tiskoviny na dobu delší jednoho roku, nebo
c) nastane-li dodatečně skutečnost, pro kterou by nebylo možno registraci provést (§ 7 odst. 2).

§ 9

Na každém vydání periodického tisku musí být uvedeny tyto povinné údaje:

— vydavatel,
— adresa redakce,
— jméno šéfredaktora a jeho zástupce,
— místo, datum a číslo vydání,
— cena.

ČÁST III

Postavení vydavatele, šéfredaktora a redaktorů

§ 10

(1) Plnění společenského poslání periodického tisku a jeho politickoideového programu a zaměření zajišťuje a za ně odpovídá vydavatel. U ostatních hromadných informačních prostředků je zajišťuje a za ně odpovídá příslušná organizace, na niž se vztahují všechna další ustanovení platná pro vydavatele.

(2) Z pověření vydavatele řídí hromadný informační prostředek šéfredaktor. Na řízení se může podílet redakční rada, která je pomocným a poradním orgánem šéfredaktora, jemuž za svou činnost odpovídá. Jiný rozsah účasti redakční rady na řízení a její odpovědnosti stanoví vydavatel. V tomto případě jmenuje a odvolává členy redakční rady vydavatel.

(3) Šéfredaktor určuje obsah jednotlivého vydání hromadného informačního prostředku v souladu s jeho politickoideovým programem a zaměřením a v souladu se zájmy a cíly socialistické společnosti. Za obsah hromadného informačního prostředku a za dodržování jeho politickoideového programu a zaměření odpovídá šéfredaktor vydavateli. Kromě toho odpovídá podle platných předpisů za to, aby obsahem hromadného informačního prostředku nebyly porušeny zákonem chráněné zájmy společnosti, občanů a organizací. Je povinen zabezpečit, aby pravdivost a původ každé informace byly ověřeny s péčí přiměřenou okolnostem případu.

(4) Stejně jako šéfredaktor odpovídá v mezích svého pověření i zástupce šéfredaktora.

(5) Plní-li u některých hromadných informačních prostředků úkoly šéfredaktora vedoucí redaktor nebo předseda redakční rady, vztahují se na něho všechna ustanovení platná pro šéfredaktora.

(6) Nedotčena zůstává odpovědnost autorů informací, vyplývající z platných předpisů.

§ 11

Šéfredaktorem nebo redaktorem může být ten, kdo je občansky a odborně způsobilý a svými osobními vlastnostmi dává záruku, že úkoly bude plnit v souladu s posláním hromadných informačních prostředků a s platnými předpisy. Kdo není československým státním občanem, může se stát šéfredaktorem jen se souhlasem ministerstva školství a kultury, na Slovensku se souhlasem pověřence Slovenské národní rady pro školství a kulturu.

§ 12

(1) Šéfredaktor a ostatní redaktoři jsou při plnění úkolů vyplývajících podle tohoto zákona z poslání hromadných informačních prostředků i z jiných předpisů povinni dbát na zájmy socialistického státu a společnosti a důsledně je prosazovat. Při výkonu své činnosti požívají ochrany podle platných předpisů proti všem formám nátlaku směřujícího k maření jejich činnosti.

(2) Šéfredaktor a ostatní redaktoři jsou povinni chránit osoby, které jim poskytly pravdivé údaje a sdělení pro informace určené k uveřejnění. Zejména jsou povinni zachovávat mlčenlivost o jménu těchto osob. Jen tyto osoby mohou šéfredaktora nebo redaktora zprostit této povinnosti mlčenlivosti.

ČÁST IV

Součinnost státních orgánů a organizací

§ 13

(1) Šéfredaktor i ostatní redaktoři úzce spolupracují při plnění svých úkolů se státními orgány a organizacemi, vědeckými a kulturními institucemi, hospodářskými, společenskými i jinými organizacemi. Tyto orgány a organizace využívají hromadných informačních prostředků v zájmu plnění svých úkolů a k rozvoji iniciativy a zvyšování účasti občanů na jejich plnění.

(2) Státní orgány a organizace, vědecké a kulturní instituce a hospodářské organizace jsou povinny poskytovat šéfredaktorům i ostatním redaktorům v rozsahu jejich pověření informace nezbytné pro pravdivé, včasné a všestranné informování veřejnosti nebo jim umožnit přístup k takovým informacím.

(3) Státní orgány a organizace, vědecké a kulturní instituce a hospodářské organizace odmítnou poskytnutí informace nebo přístup k ní, obsahuje-li

a) skutečnost tvořící předmět státního, hospodářského nebo služebního tajemství,

b) skutečnost, jejíž zveřejnění by prokazatelně mohlo poškodit zájmy státu nebo společnosti, nebo

c) skutečnost, jejíž zveřejnění je v rozporu se zásadami ochrany práv občanů.

(4) Orgány a organizace uvedené v odstavci 2 mohou však poskytnout šéfredaktorům a ostatním redaktorům pro jejich vlastní informovanost i informace, které nejsou určeny k uveřejnění. Tyto informace nesmějí šéfredaktoři ani redaktoři zveřejnit.

§ 14

(1) Státní orgány a organizace, vědecké a kulturní instituce a hospodářské organizace jsou povinny zaujmout do jednoho měsíce stanovisko k důležitým společensky prospěšným návrhům, doporučením a podnětům a k závažné společenské kritice, které byly uveřejněny v periodickém tisku nebo v jiném hromadném informačním prostředku a na něž byly šéfredaktorem výslovně upozorněny. Sdělení stanoviska odmítnou v případech uvedených v § 13 odst. 3.

(2) Šéfredaktor je povinen uveřejnit stanovisko státního orgánu, instituce nebo organizace ve vhodné formě a odpovídajícím rozsahu po vzájemné dohodě v periodickém tisku v jednom z nejbližších připravovaných vydání, v rozhlase a televizi v jednom z nejbližších obdobných vysílání, a to zpravidla do jednoho měsíce.

(3) Šéfredaktor je povinen uveřejnit způsobem uvedeným v odstavci 2 také stanovisko společenské organizace k důležitému společensky prospěšnému návrhu, doporučení nebo podnětu nebo k závažné společenské kritice, které byly uveřejněny v periodickém tisku nebo v jiném hromadném informačním prostředku, zejména ty, na něž byla společenská organizace šéfredaktorem výslovně upozorněna.

§ 15

(1) Státní orgány a vydavatelé úzce spolupracují ve věcech týkajících se zásadních otázek periodického tisku a ostatních hromadných informačních prostředků se Svazem československých novinářů, na Slovensku se Svazem slovenských novinářů. Zejména jsou povinni vyžadovat si jejich stanovisko k zásadním otázkám rozvoje periodického tisku a ostatních hromadných informačních prostředků, jejich technického a hospodářského zabezpečení a k zásadním otázkám postavení redaktorů.

(2) Vzájemnou spoluprací vytvářejí státní orgány a vydavatelé podmínky pro úspěšný výkon novinářské práce redaktorů a napomáhají tak k tomu, aby svaz novinářů mohl podle svých stanov plnit své poslání.

ČÁST V

Ochrana proti zneužívání svobody projevu, slova a tisku

§ 16

(1) Občané, kteří využívají ústavně zaručené svobody projevu, slova a tisku, požívají plné ochrany podle platných předpisů.

(2) Uveřejnění informace, která ohrožuje zákonem chráněné zájmy společnosti nebo občanů, je zneužitím svobody projevu, slova a tisku.

(3) Za ochranu společnosti a občanů proti zneužití svobody projevu, slova a tisku odpovídají vydavatel, šéfredaktor, redaktor a autor v rozsahu vyplývajícím z platných předpisů. Podle těchto předpisů se též posuzuje povinnost vydavatele k náhradě škody způsobené organizacím nebo občanům obsahem periodického tisku nebo jiného hromadného informačního prostředku.

§ 17

(1) Při ochraně zájmů socialistické společnosti napomáhá Ústřední publikační správa.

(2) Ústřední publikační správa zajišťuje, aby v hromadných informačních prostředcích nebyly uveřejněny informace, které obsahují skutečnosti tvořící předmět státního, hospodářského nebo služebního tajemství. Obsahuje-li informace takovou skutečnost, pozastaví Ústřední publikační správa její uveřejnění, popřípadě rozšiřování.

(3) Rozhodnutí Ústřední publikační správy o pozastavení přezkoumá na návrh vydavatele krajský soud. Pro řízení o návrhu platí občanský soudní řád.

(4) Je-li obsah informace v rozporu s jinými zájmy společnosti, upozorní na to Ústřední publikační správa šéfredaktora a vydavatele.

(5) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně pro jiné veřejné publikační prostředky a pro veřejnou činnost kulturních a osvětových zařízení.

§ 18

Ústřední publikační správa je ústředním orgánem státní správy. Za její činnost odpovídá ministr určený vládou. Územním orgánem Ústřední publikační správy pro Slovensko je Slovenská publikační správa. Podrobnosti o působnosti a organizaci Ústřední publikační správy upravuje statut, který vydá vláda.

ČÁST VI

Oprava nepravdivých údajů

§ 19

(1) Byl-li v hromadném informačním prostředku uveřejněn nepravdivý nebo pravdu zkreslující údaj, který se dotýká cti občana nebo dobrého jména organizace, vědecké nebo kulturní instituce, anebo který se týká činnosti státního orgánu, může občan, organizace, instituce nebo státní orgán nejpozději do dvou měsíců po uveřejnění písemně žádat šéfredaktora o bezplatné uveřejnění opravy a navrhnout její znění.

(2) Šéfredaktor odmítne uveřejnění opravy, může-li dokázat pravdivost údaje, o jehož opravu je žádán, nebo byla-li žádost o opravu podána po uplynutí lhůty stanovené v odstavci 1.

(3) Není-li důvodu k odmítnutí opravy podle předchozího odstavce, je šéfredaktor povinen opravu uveřejnit. Znění opravy určí šéfredaktor. Je povinen zajistit, aby znění opravy a způsob jejího uveřejnění byly předem projednány s žadatelem o opravu. Opravu musí uveřejnit do osmi dnů po podání žádosti o opravu, v časopise nebo v jiné periodické tiskovině v nejbližším čísle připravovaném po podání žádosti.

(4) Oprava údaje uveřejněného v rozhlase nebo v televizi musí být uveřejněna ve stejně hodnotné vysílací době, v jaké byl uveřejněn opravovaný údaj. Oprava údaje uveřejněného v agenturním zpravodajství musí být uveřejněna v těch novinách, které opravovaný údaj uveřejnily a které určí žadatel o opravu, a to na náklad příslušné zpravodajské agentury. Oprava údaje uveřejněného ve zpravodajském filmu nebo zvukovém nebo obrazovém záznamu musí být uveřejněna v jedněch novinách, které určí žadatel o opravu, a to na náklad příslušné filmové nebo výrobní organizace. Šéfredaktor novin určených žadatelem o opravu je povinen opravu uveřejnit.

§ 20

(1) Odepře-li šéfredaktor opravu uveřejnit, neuveřejní-li opravu vůbec, neuveřejní-li ji způsobem uvedeným v § 19 odst. 3 a 4 anebo nebyla-li uveřejněná oprava vyhovující, rozhodne na návrh občana (organizace, instituce, státního orgánu) o povinnosti uveřejnit opravu okresní soud. Návrh musí být podán do 15 dnů po uplynutí lhůty stanovené k uveřejnění opravy. O řízení platí občanský soudní řád. Soudem stanovená povinnost k opravě zavazuje i nástupce šéfredaktora.

(2) Nedotčena zůstávají ustanovení občanského zákoníku o ochraně osobnosti.

ČÁST VII

Rozšiřování periodického tisku

§ 21

Vydavatelé mohou rozšiřovat svůj periodický tisk přímo nebo prostřednictvím organizace, kterou pověří ministerstvo školství a kultury, a má-li organizace sídlo na Slovensku, pověřenec Slovenské národní rady pro školství a kulturu.

ČÁST VIII

Zahraniční tisk a agentury

§ 22

(1) Výměna informací mezi Československou socialistickou republikou a ostatními státy je svobodná. Výměna informací slouží dorozumění a přátelství mezi národy a jejich vzájemnému poznávání a uskutečňuje se dovozem a vývozem periodického tisku a činností zpravodajských agentur a informačních zařízení.

(2) Výměny informací nesmí být zneužíváno k ohrožování cti a práv československých občanů

a jejich socialistického soužití ani k ohrožování zájmů socialistického státu a společnosti nebo rozvoje mezinárodní mírové spolupráce.

§ 23

Dovoz a rozšiřování zahraničního periodického tisku vytištěného nebo rozmnoženého v cizině, rozšiřování zahraničního periodického tisku vytištěného nebo rozmnoženého v Československé socialistické republice zahraničním vydavatelem nebo na jeho příkaz, jakož i rozšiřování zpravodajství zahraničních zpravodajských agentur (jiných obdobných zahraničních hromadných informačních prostředků), ministerstvo školství a kultury zakáže, porušuje-li jejich obsah zákonem chráněné zájmy společnosti nebo mezinárodní dohody.

§ 24

(1) Zahraniční zpravodajské agentury (jiné obdobné zahraniční hromadné informační prostředky) mohou na území Československé socialistické republiky vyvíjet činnost jen, jestliže jejich pracovníci a stálí zahraniční zpravodajové jsou akreditováni u ministerstva zahraničních věcí.

(2) Ministerstvo zahraničních věcí i ostatní státní orgány poskytují pracovníkům zahraničních zpravodajských agentur (obdobných zahraničních hromadných informačních prostředků) a stálým zahraničním zpravodajům pomoc potřebnou k řádnému výkonu jejich činnosti. Jestliže však akreditovaný pracovník nebo zpravodaj poruší zákonem chráněné zájmy společnosti nebo mezinárodní dohody, může ministerstvo zahraničních věcí akreditaci zrušit.

§ 25

Na základě mezinárodních dohod a úmluv mohou jiné státy a mezinárodní organizace zřizovat na území Československé socialistické republiky zahraniční informační zařízení k informování československé veřejnosti o událostech a životě v příslušném cizím státě, popřípadě o činnosti mezinárodní organizace. Rozsah a formy informační činnosti v Československé socialistické republice stanoví dohoda nebo úmluva.

§ 26

Zahraniční zpravodajské agentury (obdobné zahraniční hromadné informační prostředky) ani zahraniční informační zařízení nesmějí být umísťovány v budovách diplomatických a konzulárních misí a jejich pracovníci nemohou být pracovníky těchto misí.

ČÁST IX

Závěrečná ustanovení

§ 27

Trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění zákona č. 56/1965 Sb., se doplňuje tak, že za § 170 se vkládá § 170a, který včetně nadpisu zní:

„ § 170a

Tisková nedbalost

Šéfredaktor periodického tisku nebo jiného hromadného informačního prostředku nebo jeho pověřený zástupce, který při výkonu své funkce z nedbalosti způsobí, že obsahem periodického tisku nebo jiného hromadného informačního prostředku byl spáchán trestný čin, bude potrestán, nejde-li o čin přísněji trestný, trestem odnětí svobody až na šest měsíců nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti."

§ 28

Vydavatelé periodického tisku, jimž bylo uděleno oprávnění k jeho vydávání podle dosavadních předpisů, jsou povinni do 30. června 1967 podat přihlášku k registraci podle tohoto zákona. Nepodají-li přihlášku, zanikne jejich oprávnění uplynutím uvedeného dne.

§ 29

Zrušují se:

1. zákon č. 184/1950 Sb., o vydávání časopisů a o Svazu československých novinářů, ve znění zákona č. 44/1958 Sb.,
2. vyhláška č. 696/1948 Ú. l., o hospodaření papírem při vydávání časopisů,
3. vyhláška č. 1144/1948 Ú. l., jíž se vydávají podrobné směrnice o podávání žádostí o povolení k tisku časopisů,
4. vyhláška č. 1465/1948 Ú. l., o zřízení Hospodářského ústředí vydavatelstev časopisů při ministerstvu informací,
5. vyhláška č. 39/1951 Ú. l. (č. 58/1951 Ú. v.), kterou se vydávají tiskové předpisy, ve znění vyhlášek č. 191/1951 Ú. l. (č. 232/1951 Ú. v.), č. 3/1960 Sb. a č. 45/1963 Sb.

§ 30

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1967.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

82

ZÁKON

ze dne 25. října 1966

o pojišťovnictví

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Oddíl I

Státní pojišťovna

Právní postavení

§ 1

Státní pojišťovna je pojišťovací a zajišťovací podnik. Jejím sídlem je Praha.

§ 2

(1) Státní pojišťovna je státní hospodářskou organizací.

(2) Stát odpovídá za závazky pojišťovny jen pokud je výslovně převezme; o převzetí rozhoduje ministr financí.

§ 3

(1) V čele Státní pojišťovny je generální ředitel, který řídí její činnost a jedná jejím jménem ve všech věcech. Generálního ředitele Státní pojišťovny jmenuje a odvolává ministr financí.

(2) V čele oblastního ředitelství pro Slovensko (§ 5) je ředitel, kterého jmenuje a odvolává pověřenec Slovenské národní rady pro finance na návrh generálního ředitele Státní pojišťovny.

Předmět podnikání

§ 4

(1) Státní pojišťovně přísluší výlučné právo provozovat smluvní a zákonné pojištění majetku, osob a odpovědnosti za škody, včetně pojištění vyplývajícího z mezinárodního obchodního styku, jakož i provozovat zajišťovací činnost.

(2) Při provozování pojištění vykonává Státní pojišťovna také činnost zaměřenou na předcházení škodám, a to zejména spoluprací s orgány činnými v zábraně škod a poskytováním finančních příspěvků na zábranná opatření.

Organizace

§ 5

(1) Státní pojišťovna vykonává svoji činnost generálním ředitelstvím v Praze, oblastním ředitelstvím pro Slovensko v Bratislavě a organizačními složkami určenými organizačním řádem.

(2) Organizační složky, o nichž to stanoví organizační řád, se zapisují do podnikového rejstříku jako odštěpné závody; jejich ředitelé jsou oprávněni činit jménem Státní pojišťovny všechny právní úkony týkající se organizační složky.

§ 6

Podrobnosti o vnitřní organizaci Státní pojišťovny upravuje její organizační řád; vydá jej generální ředitel Státní pojišťovny. Organizační řád zejména vymezí rozsah činnosti jednotlivých organizačních složek a vztahy mezi nimi.

Fondy a rezervy

§ 7

(1) Ke krytí výkyvů ve výsledcích pojišťovací a zajišťovací činnosti Státní pojišťovny slouží její základní rezervní fond.

(2) Ke krytí závazků z pojištění osob splatných v budoucnu je Státní pojišťovna povinna vytvářet rezervu pojistného.

(3) Ministr financí může Státní pojišťovně uložit, jaké další obdobné fondy (rezervy) je povinna vytvořit.

(4) Výši základního rezervního fondu určí ministr financí, který též upraví podrobnosti o vytváření, používání, doplňování a kontrole základního rezervního fondu i fondů (rezerv) vytvořených podle odstavců 2 a 3.

§ 8

Ustanovením § 7 není dotčena povinnost Státní pojišťovny zřizovat fondy podle obecných předpisů platných pro státní hospodářské organizace.

Oddíl II

Úprava některých druhů pojištění

§ 9

Státní statky a jednotná zemědělská družstva jsou pojištěny (zákonné pojištění) u Státní pojišťovny pro případ škod na majetku v rozsahu a za podmínek, které stanoví vyhláškou ministerstvo

financí v dohodě s ministerstvem zemědělství a lesního hospodářství a příslušnými ústředními orgány státní správy. Stejným způsobem může být také stanoveno, které další socialistické zemědělské organizace jsou takto pojištěny.

Oddíl III

Sazby pojistného

§ 10

Ministerstvo financí stanoví sazby pojistného za zákonné pojištění a obecné pojistně technické zásady pro určení sazeb pojistného za smluvní pojištění; sazby pojistného pro sjednávání smluvního pojištění určuje Státní pojišťovna.

Oddíl IV

Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 11

Státní pojišťovna organizovaná podle dosavadních předpisů se přeměňuje na podnik podle tohoto zákona.

§ 12

Tímto zákonem nejsou dotčeny:

1. předpisy o nemocenském pojištění a sociálním zabezpečení,
2. předpisy o zákonném pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel.

§ 13

Zrušují se:

1. zákon č. 85/1952 Sb., o pojišťovnictví,
2. ustanovení věty druhé § 359 hospodářského zákoníku č. 109/1964 Sb.

§ 14

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1967.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

83

ZÁKON

ze dne 27. října 1966

o čtvrtém pětiletém plánu rozvoje národního hospodářství Československé socialistické republiky

Vycházejíc z dosažených výsledků rozvoje národního hospodářství a z hlavních směrů hospodářské politiky vytyčených XIII. sjezdem Komunistické strany Československa,

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

§ 1

(1) Základem řízení národního hospodářství v letech 1966 až 1970 je čtvrtý pětiletý plán rozvoje národního hospodářství Československé socialistické republiky (dále jen „čtvrtý pětiletý plán"), který vyjadřuje základní směry a cíle hospodářského rozvoje a hlavní prostředky a způsoby k jejich dosažení.

(2) Rozhodujícím úkolem čtvrtého pětiletého plánu je pokračovat v procesu konsolidace a rekonstrukce národního hospodářství urychlením tvorby zdrojů a uplatňováním principů a nástrojů zdokonalené soustavy plánovitého řízení a technického rozvoje; v optimálních proporcích a struktuře zvyšovat životní úroveň, posilovat rezervy, zabezpečovat obranyschopnost státu a vytvářet předpoklady pro ekonomickou efektivnost rozvoje národního hospodářství.

§ 2

Základní směry a cíle rozvoje národního hospodářství v období čtvrtého pětiletého plánu jsou:

1. dosáhnout ve srovnání s lety 1961 až 1965 takového zrychlení tempa růstu národního důchodu, aby jeho objem vzrostl o 22 až 24 %. Přírůstku národního důchodu dosáhnout především na základě zvyšování společenské produktivity práce. Realizovat rozhodující část přírůstku národního důchodu v průmyslu při zvýšení průmyslové výroby proti roku 1965 zhruba o 30 %;

2. podíl fondu akumulace na užitém národním důchodu zvýšit do roku 1970 za předpokladu nejvyšší efektivnosti vynaložených prostředků zhruba na 13 %, podíl akumulace do základních fondů na národním důchodu udržovat zhruba na úrovni 12 % a postupně zlepšovat složení a účinnost fondu akumulace. Investiční výstavbou vytvářet základy dalších strukturálních změn a zvýšit objem investic ve srovnání s obdobím 1961 až 1965 zejména

a) v základním průmyslu v odvětví energetiky zhruba o 41 % a v chemickém průmyslu zhruba o 45 %,

b) ve zpracovatelském průmyslu v odvětví spotřebního průmyslu zhruba o 46 % a v odvětví potravinářského průmyslu zhruba o 50 %,

c) v dopravě zhruba o 57 %;

3. zvýšit kvalifikační strukturu a technickou vybavenost výzkumné a vývojové základny a její činnost soustředit především na perspektivní směry vytvářející předpoklady pro postupné uskutečňování strukturálních změn v národním hospodářství, pro zavádění progresívních výrobků a technologií a pro zefektivnění celého reprodukčního procesu. Objem prostředků vynakládaných na rozvoj vědy a techniky spojovat s jejich racionálním a efektivním využíváním, zejména vytvářením podmínek pro urychlenou realizaci výsledků technického rozvoje;

4. k zajištění proporcionality rozvoje a rozhodujících strukturálních přeměn

a) přednostně rozvíjet chemický průmysl jako předpoklad pro postupnou chemizaci národního hospodářství tak, aby objem chemické produkce vzrostl proti roku 1965 zhruba o 50 % a podíl chemického průmyslu na celkové průmyslové výrobě dosáhl zhruba 10 %,

b) zvýšit podíl tekutých a plynných paliv v palivové a energetické bilanci zhruba na 21 %,

c) rozvíjet strojírenskou výrobu k urychlení mechanizace a automatizace výrobních procesů v národním hospodářství, k zavádění nejpokrokovější technologie a k zvýšení efektivnosti zahraničního obchodu; objem strojírenské výroby zvýšit zhruba o 43 % tak, aby se strojírenství podílelo na celkové průmyslové výrobě zhruba jednou třetinou,

d) v průmyslu stavebních hmot zintenzivnit investiční výstavbu v souladu s úkoly stavebnictví a s potřebami národního hospodářství,

e) postupně rekonstruovat a modernizovat zpracovatelská odvětví, především spotřební a potravinářský průmysl, zvláště pak v oborech

efektivně zpracovávajících domácí suroviny; přitom rozvinout úpravárenství domácích surovin pro keramický a sklářský průmysl;

5. urychlit konsolidaci a rozvoj zemědělství tak, aby objem tržní produkce do státních fondů se zvyšoval ročně v průměru zhruba o 4 % oproti minulému pětiletí; k dosažení tohoto cíle zejména

a) účelně specializovat zemědělskou výrobu,

b) zvyšovat hektarové výnosy a užitkovost hospodářských zvířat a snižovat vlastní náklady zemědělské výroby,

c) podstatně zkvalitnit dodávky průmyslových výrobků pro zemědělství, zlepšit jejich využití a zabezpečit účinný rozvoj služeb poskytovaných zemědělským organizacím,

d) zajistit reprodukci pracovních sil v zemědělství v potřebné věkové struktuře a zvýšit kvalifikaci zemědělských pracovníků;

6. urychlit modernizaci železniční dopravy tak, aby v roce 1970 mohla být v podstatě odstraněna ní trakce, a zahájit rekonstrukci silniční sítě a stavbu dálnice; ve spojích pokračovat v zavádění omatické spojové techniky a urychlit rozvoj a modernizaci telekomunikační sítě;

7. v oblasti životní úrovně

a) zajišťovat růst fondu spotřeby oproti roku 1965 o 17 až 19 %; přitom přednostně zabezpečovat přímé odměňování pracujících za reálné výsledky práce před uspokojováním potřeb obyvatelstva z fondů společenské spotřeby,

b) posilovat hmotnou zainteresovanost i odpovědnost za výsledky práce jednotlivců a kolektivů prohloubením mzdové diferenciace,

c) využívat rostoucích fondů společenské spotřeby obyvatelstva, především k zajišťování zdraví a vzdělání lidu, sociálního zabezpečení a péče o ženy a rodiny s dětmi; zaměřit se přitom na zvyšování objemu a kvality služeb při nejefektivnějším využívání vynakládaných prostředků,

d) vybudovat nejméně 460 tis. bytů s odpovídající technickou a občanskou vybaveností, z toho na Slovensku 157 tis. bytů, a zlepšit údržbu a modernizaci bytového fondu a zařízení s ním souvisejících; vytvořit předpoklady k tomu, aby se po roce 1970 vystavělo ročně 105 až 115 tis. bytů, a pro tento účel vytvořit potřebnou výrobně materiální základnu,

e) v závislosti na výsledcích hospodářského vývoje, zejména na růstu společenské produktivity práce a na využívání základních výrobních prostředků pokračovat ve zkracování pracovní doby tak, aby mohl být postupně zaveden pětidenní pracovní týden se 40 hodinami týdenní pracovní doby v hlubinných dolech a v provozech škodlivých zdraví a s 42 hodinami týdenní pracovní doby na ostatních pracovištích,

f) pokračovat v úsilí o zajištění dostatku vody pro rozvoj společnosti a v zlepšování pracovního a životního prostředí, zejména čistoty vod a ovzduší, a to především v oblastech soustředěného průmyslu;

8. v souladu s potřebami rozvoje národního hospodářství účinněji využívat přírodních a ekonomických podmínek a zdrojů všech oblastí. Efektivnost rozvoje celého národního hospodářství zvyšovat optimálním rozmísťováním výrobních sil. K tomu vytvářet příznivé ekonomické podmínky i pomocí ekonomických nástrojů řízení;

9. k dalšímu upevňování jednotné československé ekonomiky zajišťovat zvýšení podílu Slovenska na tvorbě a užití národního důchodu; přitom zejména zvýšit na Slovensku objem průmyslové výroby o 58 až 59 %, aby její podíl na celkové průmyslové výrobě dosáhl zhruba 25 %, a objem zemědělské výroby zvýšit o 22 až 24 %, aby její podíl na celkové zemědělské výrobě dosáhl zhruba jedné třetiny;

10. posilovat spolupráci se socialistickými státy a zejména se Sovětským svazem jako základ vnějších ekonomických vztahů Československé socialistické republiky, dále prohlubovat zapojení československé ekonomiky do mezinárodní dělby práce, zvyšovat efektivnost výměny zboží a posilovat ekonomickou rovnováhu ve vnějších ekonomických vztazích a v platební bilanci.

§ 3

(1) Realizace základních směrů a cílů rozvoje národního hospodářství uvedených v § 2 bude počínaje rokem 1967 zajišťována za nových ekonomických podmínek vytvářených pro práci socialistických organizací urychleným uplatněním zdokonalené soustavy plánovitého řízení v celém národním hospodářství.

(2) K přechodu na nové ekonomické podmínky podle odstavce 1 se uskuteční zejména:

a) celková přestavba velkoobchodních cen, přímá vazba mezi velkoobchodními a maloobchodními cenami pomocí sazbové daně z obratu, užší sepětí mezi vnitřními a zahraničními cenami, jakož i opatření k pružnějšímu vývoji cen umožňujícímu vytvářet rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou a rozvíjet soutěživost mezi hospodářskými organizacemi,

b) jednotné odvody státních hospodářských organizací do státního rozpočtu (do rozpočtu národního výboru),

c) financování investic z vlastních zdrojů hospodářské organizace a z investičních úvěrů tak, aby plná odpovědnost za efektivnost investic přešla na hospodářskou organizaci a aby se zabránilo nereálným požadavkům na investice,

d) pružný systém usměrňování vývoje mezd jako předpoklad k tomu, aby se růst mezd stal účin-

nějším nástrojem zvyšování efektivnosti a postupně byla odstraňována mzdová nivelizace.

§ 4

(1) Aby byly vytvořeny pro státní hospodářské organizace jednotné ekonomické podmínky a objektivní kritéria ekonomické efektivnosti, zavádějí se od 1. ledna 1967 tyto jednotné odvody do státního rozpočtu, popřípadě do rozpočtu národního výboru:

a) odvod z hrubého důchodu,

b) odvod ze základních prostředků,

c) odvod ze zásob,

d) stabilizační odvod.

(2) Stabilizační odvod podle odstavce 1 provádějí též výrobní a spotřební družstevní organizace; účel ostatních odvodů podle odstavce 1 plní u těchto organizací důchodová daň družstev.

(3) U zemědělských podniků nahrazuje jednotné odvody do státního rozpočtu systém zemědělské daně.

§ 5

(1) Odvod z hrubého důchodu státních hospodářských organizací se stanoví ve výši

a) 18 % v průmyslu a ve stavebnictví,

b) 30 % ve vnitřním obchodě (pro ústředně řízené organizace mimo oborový podnik Čedok),

c) 16 % v hospodářství řízeném národními výbory,

d) 16 % v samostatných projektových organizacích.

(2) Ústřední orgán může rozhodnout, že místo odvodu podle odstavce 1 písm. a) bude státní hospodářská organizace odvádět 15 % z fondu pracujících a 32 % ze zisku.

(3) Vláda může zvýšit sazby stanovené v odstavcích 1 a 2 nejvýše o 1 % ročně.

(4) Za podmínek stanovených vládou může oborové ředitelství, řídící národní výbor, popřípadě ústřední orgán za účelem nezbytného přerozdělení prostředků podřízených státních hospodářských organizací předem dočasně stanovit dodatkové odvody a dotace, popřípadě přirážky a slevy; přitom však musí být v oboru působnosti příslušného orgánu zachována celková výše odvodů podle odstavců 1 až 3.

§ 6

(1) Odvod ze základních prostředků státních hospodářských organizací se stanoví sazbou ze zůstatkové ceny základních prostředků ve výši

a) 6 % ročně ze základních prostředků v průmyslu, stavebnictví, vnitřním obchodě, odbytu a zásobování,

b) 3 % ročně ze základních prostředků pro poskytování služeb, jakož i ze základních prostředků vnitřního obchodu, pokud jde o prodejny a jejich vybavení.

(2) Vláda může stanovit, které další základní prostředky, popřípadě které investice neuvedené do provozu podléhají odvodu podle odstavce 1 a které ze základních prostředků odvodu nepodléhají. Vláda též upraví sazby odvodů ze základních prostředků sloužících obraně, bezpečnosti, dopravě a státním hmotným rezervám.

§ 7

(1) Odvod ze zásob státních hospodářských organizací se stanoví ve výši 2 %.

(2) Vláda může stanovit, v kterých případech se odvody ze zásob neprovádějí.

§ 8

(1) Stabilizační odvod se stanoví hospodářským organizacím (§ 4) ve výši 30 % z té částky objemu vyplacených mezd, která převyšuje součin 90 % průměrné roční mzdy plánované podniky v roce 1966 a počtu pracovníků v roce, za který se provádí výpočet odvodu.

(2) Odvod podle odstavce 1 se zvyšuje za každé 1 % ročního přírůstku počtu pracovníků o 1 % objemu vyplacených mezd. Vláda stanoví případy, na něž se toto zvýšení nevztahuje nebo kde se zmírňuje. Odvod se snižuje za každé 1 % ročního úbytku počtu pracovníků o 0,3 % objemu vyplacených mezd.

(3) Za podmínek stanovených vládou může krajský národní výbor stanovit přirážku k stabilizačnímu odvodu až do výše 2 % z celkového objemu vyplacených mezd.

(4) Vláda může pro jednotlivá odvětví nebo organizace upravit stabilizační odvod odchylně od ustanovení odstavců 1 a 2.

§ 9

(1) Podrobnosti k provedení ustanovení § 3 až 8 stanoví vláda.

(2) Vláda též stanoví

a) způsob, jakým se na odvodech státních hospodářských organizací podílejí městské a místní národní výbory,

b) v kterých případech a v jaké výši se provádějí odvody z odpisů ze základních prostředků,

c) sazby a pravidla odvodů z hrubého důchodu nebo ze zisku a z fondu pracujících státních hospodářských organizací neuvedených v § 5,

d) v kterých případech a za jakých podmínek mohou být ukládány dodatkové odvody,

e) za jakých podmínek mohou být poskytovány dotace ze státního rozpočtu.

(3) K zajištění potřebného rozmístění výrobních sil a oblastní proporcionality může vláda

a) stanovit způsob poskytování a výši účelových dotací na stavby státních hospodářských organizací a stavby výrobních družstev v okresech a místech, které předem určí,

b) snížit procento odvodů ze základních prostředků státních hospodářských organizací (§ 6) k vyrovnání zvýšených provozních nákladů nových závodů v okresech a místech, které předem určí, a to nejdéle na dobu 5 let.

§ 10

(1) Závazné úkoly, závazné limity a orientační ukazatele čtvrtého pětiletého plánu nutné k zajištění základních směrů a cílů rozvoje národního hospodářství podle § 2 stanoví v nezbytném rozsahu vláda.

(2) Vláda může v zájmu proporcionálního rozvoje národního hospodářství, využívajíc především operativních ekonomických nástrojů řízení, též zpřesnit a konkretizovat v prováděcích státních plánech rozvoje národního hospodářství závazné úkoly, závazné limity a orientační ukazatele čtvrtého pětiletého plánu, popřípadě stanovit další závazné úkoly a závazné limity.

(3) Státní plán rozvoje národního hospodářství na rok 1966 stanovený na základě zákona č. 137/1965 Sb., o státním plánu rozvoje národního hospodářství a státním rozpočtu na rok 1966, je prováděcím státním plánem podle tohoto zákona.

§ 11

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

84

VYHLÁŠKA

Státní komise pro finance, ceny a mzdy

ze dne 17. října 1966,

kterou se stanoví odchylky pro výpočet průměrného výdělku pro některé skupiny pracovníků

Státní komise pro finance, ceny a mzdy stanoví podle § 33 odst. 4 vládního nařízení č. 66/1965 Sb., kterým se provádí zákoník práce, a podle § 4 zákona č. 113/1965 Sb.:

§ 1

Pracovníkům odměňovaným podle mzdových předpisů měsíční mzdou se průměrný výdělek pro účely náhrad mezd vypočítává tak, že se k přiznané základní mzdě připočítá průměr ostatních započitatelných proměnlivých složek mzdy (§ 33 odst. 1 až 3 vládního nařízení č. 66/1965 Sb.). Těmto pracovníkům se tedy poskytuje jako náhrada mzdy poměrná část přiznané základní mzdy zvýšená o průměr započitatelných proměnlivých složek mzdy; jde-li však o nepřítomnost v práci kratší než jedna směna, náhrada mzdy se o tento průměr nezvyšuje.

§ 2

Pracovníkům odměňovaným podle mzdových předpisů hodinovými mzdovými tarify se průměrný výdělek pro účely náhrad mezd při překážkách v práci kratších než jedna směna vypočítává z hrubého výdělku (§ 33 odst. 1 až 3 vládního nařízení č. 66/1965 Sb.), do něhož se nezahrnuje mzda za práci přesčas ani příplatek za tuto práci. Bylo-li však pracovníku poskytnuto za práci přesčas náhradní volno, mzda za tuto práci se do hrubého výdělku zahrnuje.

§ 3

(1) Do hrubého výdělku se zahrnují, i když jsou zvláštním opatřením osvobozeny od daně ze mzdy,

a) mzdy a odměny nevidomým občanům,

b) odměny členům záchranných sborů zřízených podle zvláštních předpisů pro riziková pracoviště,

c) část základní mzdy poskytované pracovníkům československých zastupitelských úřadů a jiným pracovníkům trvale pověřeným výkonem služby v zahraničí,

d) mzdy, z nichž se daň ze mzdy nesráží podle mezinárodních ujednání o zamezení dvojího zdanění.

(2) Do hrubého výdělku se zahrnuje dále část mzdy, která se pracovníku sráží na základě pravomocně uloženého nápravného nebo kárného opatření.

§ 4

Mzda ve výši průměrného výdělku ve smyslu § 115 zákoníku práce při převedení pracovníka odměňovaného hodinovým mzdovým tarifem na jinou práci na dobu kratší než jedna směna se vypočítává způsobem uvedeným v § 2 této vyhlášky; při převedení na jinou práci na delší dobu se mzda vypočítává z průměrného výdělku zjištěného podle § 30 až 34 vládního nařízení č. 66/1965 Sb. U pracovníků odměňovaných měsíční mzdou se postupuje obdobně podle § 1 této vyhlášky.

§ 5

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1967.

Náměstek ministra-předsedy:

Ing. **Hůla** v. r.

Vydavatel: Ministerstvo spravedlnosti — **Redakce**: Praha 1 - Malá Strana Tržiště 9, telefon 53 38 41 až 49 — **Administrace**: Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, n. p., Praha 1 - Malá Strana, Tržiště 9, telefon 53 38 41 až 49 — Vychází podle potřeby — Roční předplatné činí Kčs 54.— a vybírá se v I. čtvrtletí — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí nejpozději 10 dní před stanoveným datem — Frankované reklamace se uznávají jen dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamované částky — Účet SBČS Praha 1 - 321 9082 — Novinová sazba povolena poštou Praha 07 číslo 313 348 Be 55 — **Tiskne**: Knihtisk 1, národní podnik v Praze 1 - Malá Strana, Karmelitská 8

Dohledací pošta Praha 07